

**Mandatnotits
for
ILO's 96. Arbejdskonference
Genève**

2007

Instruktion for den danske regeringsdelegation

Indhold

1. INDLEDNING.

2. REGERINGSINSTRUKS VEDRØRENDE KONFERENCENS EMNER.

Konferencens tekniske emner:

- a. Komitéen om arbejde i fiskerisektoren.
- b. Komitéen om styrkelse af ILO's rolle til at assistere sine medlemsstater for at nå deres mål i en globaliseringskontekst.
- c. Komitéen om bæredygtige virksomheder.

Øvrige emner:

- d. Finansielle og administrative spørgsmål: ILO's program- og budgetforslag for 2008-2009.
 - e. Applikationskomitéen.
 - General survey om tvangsarbejde.
 - f. Generaldirektørens rapport.
 - g. Den globale rapport om diskrimination.
- ### 3. POLITISKE LANDESPØRGSMAÅL SOM FORVENTES BEHANDLET PÅ KONFERENCEN.
- a. Burma.
 - b. De besatte palæstinensiske områder.
 - c. Andre lande.
- ### 4. BAGGRUND.
- a. Den Internationale Arbejdsorganisation.
 - b. ILO's mandat.
 - c. ILO-konventioner og henstillinger.
 - d. Danmark og ILO, ratificerede konventioner og henstillinger.
 - e. Dansk programsamarbejde med ILO.
- ### 5. DELEGATIONEN.
- a. Regeringsdelegation.
 - b. Arbejdstagerdelegation.
 - c. Arbejdsgiverdelegation.
 - d. Folketingsmedlemmer.

Bilag 1 ILO-organisationsdiagram

Bilag 2 Oversigt over dansk personale i ILO

Bilag 3 ILO's strategiske mål

Bilag 4 Omtalen af Danmark i Ekspertkomitéens rapport

Bilag 5 Bilag 6 Rapporteringsoversigt for danske rapporter til ILO

1. INDLEDNING.

Mandatnotitsen er udarbejdet til brug for regeringens delegation ved Den 96. Internationale Arbejdskonference, som afholdes den 30. maj til den 15. juni 2007 i Genève. Mandatnotitsen dækker de emner, der på forhånd er sat på Konferencens dagsorden. Eventuelle yderligere emner eller spørgsmål vil blive koordineret i Genève.

Dagsordenen for ILO's Internationale Arbejdskonference indeholder altid tre tekniske emner, der skifter fra år til år. I visse tilfælde er der tale om 2. behandlinger af emner, der har været behandlet på tidligere konferencer. Udover de tre tekniske emner, er der en række faste punkter på dagsordenen, f.eks. den såkaldte Applikationskomité.

2. REGERINGSINSTRUKS VEDRØRENDE KONFERENCENS EMNER.

Konferencens tekniske emner:

a. Komitéen om arbejde i fiskerisektoren (konvention).

På konferencen skal på ny drøftes et udkast til en konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren med en dertil hørende henstilling. Udkastet blev drøftet første gang på den 92. internationale arbejdskonference i 2004, og det blev forhandlet på plads på den 93. internationale arbejdskonference i 2005. Her blev det dog ikke vedtaget, da der ikke var det beslutningsdygtige antal medlemmer tilstede ved afstemningen (quorum). Årsagen her til var, at en række medlemmer havde forladt konferencen, uden at blive afregistreret som stemmeberettigede.

Den tekst, der skal drøftes på konferencen, er uændret i forhold til 2005, dog er der i en medfølgende rapport angivet, at der på nogle punkter kan blive tale om ændringer.

Konventionen skal omfatte alle fiskeskibe, men har dog skærpede regler for større skibe. Konventionen dækker de væsentligste områder for arbejdet i fiskeskibe herunder mindstealder, lægeundersøgelser, ansættelsesaftaler, hviletid, ret til hjemsendelse, ret til regelmæssig løn, forhyring og formidling, opholdsrum, arbejdsmiljø og social sikring.

Det må forventes, at drøftelserne primært vil omfatte spørgsmålet om større fleksibilitet.

ILO foreslår, at der opnås større fleksibilitet ved, at der indarbejdes særlige bestemmelser om gradvis gennemførelse af konventionen, således at et land ikke forpligtes til at gennemføre hele konventionen fra begyndelsen. Dette princip er kendt fra andre ILO-konventioner, og har til formål at tilgodese lande med en mindre udviklet infrastruktur. En sådan bestemmelse kan være medvirkende til, at flere lande vil kunne støtte en vedtagelse.

Det forventes, at den japanske regering i samarbejde med arbejdstagersiden vil fremlægge et fælles oplæg vedrørende opholdsrum, der tager højde for, at asiatiske fiskeskibe og europæiske fiskeskibe har forskellig konstruktion. De asiatiske skibe er ikke så brede, hvilket har indvirkning på forholdene for opholdsrummernes størrelse. Der ønskes derfor indført regler om opholdsrum, der bygger på en anden omregningsparameter mellem tonnage og længde på fiskeskibe end den, der er foreslået i konventionen. Der foreslås samtidig regler om nationale dispensationsmuligheder for opholdsrummernes indretning, men inden for visse rammer. Spørgsmålet er vigtigt for at få de asiatiske landes støtte.

Endelig forventes drøftet større fleksibilitet i kravene til fiskeres hviletid, og det kan ikke udelukkes, at der kommer drøftelser om brug af private ansættelsesagenturer.

Parternes holdning

Det bemærkes fra de danske arbejdstageres side, at den danske arbejdstagerdelegation ved 2. behandlingen i 2005 støttede det daværende forslag til konvention og henstilling. Arbejdstagersiden ønsker derfor, at resultatet af denne 3. behandling vil ske med så få ændringer som muligt.

På linje med ITF (Internationalt Transportarbejder Forbund) vil de danske arbejdstagerepræsentanter være interesseret i at overveje kompromisløsninger på områder som tonnage, skibslængder og en gradvis gennemførelse af ILO-konventionen, såfremt det kan fremme arbejdsforholdene i fiskerisektoren.

Der er ikke afgivet særskilte bemærkninger fra arbejdsgiversiden side til dette punkt.

Dansk holdning

Danmark stemte for det konventionsudkast, der blev opnået enighed om på arbejdskonferencen i 2005, og udkastet må fortsat anses for generelt tilfredsstillende. Det danner grundlaget for gode beskyttelsesregler for fiskere, samtidig med at fleksible regler skal gøre det muligt for de fleste lande at tilslutte sig konventionen. På konferencen vil Danmark støtte forslag, der bedst muligt vil være foreneligt med dansk lovgivning og sikrer, at teksten ikke er i strid med EU-regler, samtidig med at de flest mulige lande vil kunne ratificere.

De danske regler, der i et vist omfang bygger på EU-regulering, dækker i forvejen konventionsområderne, men dansk gennemførelse vil kræve mindre ændringer i søfartslovgivningen mv. Det nærmere omfang heraf kan først afklares, når den endelige og vedtagne konventionstekst foreligger.

b. Komitéen om styrkelse af ILO's rolle til at assistere sine medlemsstater for at nå deres mål i en globaliseringskontekst (generel diskussion).

Dette års konference skal diskutere, hvordan ILO's kapacitet kan styrkes for bedre at kunne assistere medlemslandene i deres indsats for at fremme Decent Work-dagsordenen¹.

Den meget brede opbakning til Decent Work-dagsordenen, som en central drivkraft i udviklingen og i bekæmpelsen af fattigdom øger forventningerne til ILO's bidrag til en "fair" globalisering². ILO's potentiale i forhold til denne opgave anses langt fra at være udnyttet.

¹ Fundamentale arbejdstagerrettigheder, beskæftigelse, social sikring og social dialog.

² ILO's Decent Work-mandat, som katalysator i samarbejdet med andre FN-organisationer om implementering af Decent Work i nationale strategier og politikker, blev desuden bekræftet ved "Economic and Social Council (ECOSOC) i 2006. Agendaen for anstændigt arbejde (DWA) er blevet anerkendt overalt i verden, og FN's Verdenstopmøde i 2005 satte fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle som et globalt mål og et væsentligt element i nationale udviklingsstrategier. ILO er det forum hvor forholdet mellem jobskabelse og kvalitet i arbejdet, på den ene side, og rettigheder i forbindelse med arbejdet og økonomiske fremskridt, på den anden side, kan gøres operationelt. DWA inkorporerer ILO's mandat og fokuserer skarpt på organisationens tekniske samarbejdsaktiviteter på nationalt, regionalt og

ILO's Decent Work-mandat med udgangspunkt i trepartssamarbejde betyder, at ILO er særlig egnet til at tage udfordringen op.

Diskussionen på konferencen skal ikke handle om at sætte nye strategiske mål for ILO eller finde nye midler til at fremme ILO's arbejde, men skal fokusere på, hvordan man bedst kan bruge ILO til at nå videre med Decent Work.

ILO's konventioner, standarder og anbefalinger vedtaget gennem de sidste 90 år er alle relevante for udviklingen og bidrager positivt hertil, men det afgørende er, at de forankres i ILO's medlemslande. Det er ikke muligt at finde én enkelt "superløsning" for implementeringen af disse, opgaven er i stedet via dialog at finde forskellige mulige løsninger og metoder for medlemslandene.

Rapporten fra ILO, der danner grundlag for diskussionen, tager udgangspunkt i en styrkelse af den "vertikale" og den "horisontale" *governance*.

Bedre vertikal governance er at skabe forbindelse mellem de globale målsætninger og national handling, herunder hvordan der drages praktiske konsekvenser af, at ILO's arbejde er koncentreret omkring de fire hovedmål under Decent Work. Der er et ønske om i højere grad at lade ILO's faste opgaver reflektere de strategiske prioriteringer. Der stilles forslag om fast at lade et emne på Arbejdskonferencen tage udgangspunkt i et af de fire mål under Decent Work og hertil introducere en ny cyklus af rapporter, der tematisk behandler et Decent Work-mål som oplæg til diskussionen. Dette skal være et styringsredskab, der bidrager med erfaringer i forhold til at prioritere fremtidige aktiviteter.

Bedre horisontal governance er primært præsenteret som en bedre integration af Decent Work i forhold til det tekniske samarbejde. Der skal i ILO's tekniske samarbejde gøres mere for at fremhæve og formidle sammenhængen mellem de forskellige konventioner og de strategiske prioriteringer. Dette skal styrke bæredygtigheden i det tekniske samarbejde. Decent Work-dagsordenen kan medvirke til at skabe denne sammenhæng med implementeringen af Decent Work Country Programmes (DWCP).

Rapporten stiller forslag til forbedring af DWCP på det institutionelle område (eks. bedre monitorering, udvikling af rammeaftaler og selvevalueringsredskaber), og i forhold til at styrke den empiriske viden og dataindsamling om DWCP, f.eks. ved specifikke landestudier. Desuden skal øget udveksling af "good practices" og koordinering mellem medlemslandene understøttes. Det er vigtigt at udnytte den komparative fordel ILO har som følge af sin trepartsstruktur. Vigtigt er det også, at landene selv tager ansvar for disse udfordringer i forhold til deres egen politikudvikling

globalt niveau. Dette mandat og fokus bør være grundlaget for samarbejde med andre FN-organer, Bretton Woods-institutioner og andre udviklingsaktører, både inden- og udenfor FN-systemet, med henblik på at påvirke de bredere aktiviteter inden for det multilaterale system, gennem United Nations Development Assistance Frameworks (UNDAF) and Poverty Reduction Strategies (PRS).

Rapporten ser desuden på nye mulige samarbejdspartnere udover staterne og hvordan ILO kan fremme Decent Work-dagsordenen herigennem. Der er fælles berøringsflader med andre internationale organisationer og regionale fora som kan udnyttes bedre.

Udover samarbejde på det internationale niveau og med staterne for at fremme Decent Work, så er Corporate Social Responsibility også i fokus. Her lægges der vægt fra ILO vægt på, at sikre, at staterne fortsat er deres ansvar bevidst.

Der er fra ILO's sekretariat lagt op til muligheden for at lave et "autoritativt dokument" som konklusion på diskussionen. Denne form er valgt for at holde debatten åben og understrege, at der ikke bliver tale om en form for standardfastsættelse.

Et evt. autoritativt dokument vil mest sandsynligt være i form af et sæt konklusioner eller en resolution. Det vil evt. være muligt med et standardsættende dokument på en senere konference.

Parternes holdning

LO betragter dette dagsordenspunkt som værende af central betydning for ILO's virksomhed i mange år fremover. Anstændigt Arbejde -Decent Work- som bl.a. indbefatter grundlæggende arbejdstagerrettigheder og fattigdomsbekæmpelse ligger fuld og helt inden for ILO's mandat.

Det er vigtigt at ILO's konventioner bruges i medlemslandene. Det er vigtigt at medlemslandene bl.a. i deres egne bistandsprogrammer til fordel for udviklingslandene baserer indsatsen på Decent Work-strategierne i forbindelse med gennemførelsen af projektindsatsen.

LO vil støtte forslag om at Decent Work-målene kan dagsordensættes på de kommende års Arbejdskonferencer. Der vil være brug for en kontinuerlig debat om gennemførelse af målene, og en evaluering af de opnåede resultater i medlemslandene.

LO anbefaler at ILOs kompetente organer overvejer mulighederne for at udarbejde ILO-standarder på Decent Work området.

Der er ikke afgivet særskilte bemærkninger fra arbejdsgiversiden side til dette punkt.

Dansk holdning

Danmark er positiv over for ønsket om forbedre ILO's arbejde ved bedre at udnytte potentialet i Decent Work-dagsordenen, både i forhold til fast at have et strategisk emne på ILC og evt. ved en mere fokuseret tilgang til Global Report og General Survey. Evt. forslag om ændringer i medlemslandenes rapportering i tilknytning hertil må dog ikke medføre en øget arbejdsmængde i medlemslandene. Forslagene til forbedring af DWCP institutionelt og i forhold til empirisk dokumentation er centrale for, at ILO fortsat kan bidrage til at sikre en positiv og bæredygtig udvikling i medlemslandene.

Danmark støtter øget samarbejde med andre internationale og regionale organisationer og fora – herunder EU – hvor et uudnyttet synergipotential eksisterer. Dette betyder også en aktiv medvirken i arbejdet om One UN, hvor ILO i kraft af Decent Work-mandatet er katalysator i samarbejdet med andre FN-organisationer om implementering af Decent Work i nationale strategier og politikker,

Danmark er positiv overfor et øget samarbejde omkring Corporate Social Responsibility, men understreger vigtigheden af frivillighedens princip i forhold til at opnå de bedste og mest bæredygtige resultater på området.

c. Komitéen om bæredygtige virksomheder.

ILO redegør i sin rapport VI, der er udarbejdet til brug ved den 96. arbejdskonference, for, hvordan der i den internationale debat er kommet en bred accept af, at private virksomheder skal spille en afgørende rolle i at løfte fremtidens største udfordringer; heriblandt vækst og jobskabelse. Bæredygtige virksomheder er virksomheder, der er produktive, skaber produktiv og bæredygtig økonomisk vækst og dermed også beskæftigelsesmæssig vækst. ILO vil derfor sætte fokus på behovet for gode rammevilkår, der giver virksomhedernes de bedste muligheder for at investere, producere og skabe vækst.

Virksomheders sociale ansvar er ikke en ny problematik, men har fået en mere og mere central rolle det seneste årti. ILO's trepartsdeklaration om principper vedr. "Multinational Enterprises and Social Policy" fra 1977 og senest opdateret i 2006, er et af de tidligste internationale instrumenter, der beskæftiger sig med virksomhedernes sociale dimension (ILO-report VI 2007).

Parternes holdning

Den danske arbejdstagerside er enig i rapportens udmeldinger om vigtigheden i at fremme bæredygtighed samtidig med at der skabes vækst og arbejdspladser. Arbejdstagersiden mener dog, at der i stedet for henvisning til Global Compact-retningslinier, i stedet bør henvises til OECD-retningslinier. Disse indeholder en overvågningsmekanisme i form af en instans på nationalt niveau, hvortil der kan indgives klager. Dette øver troværdigheden i de bløde instrumenter, hvis der samtidig er mulighed for at virksomhederne kigges over skulderen.

Den danske arbejdsgiverside lægger vægt på at få en fokuseret debat om at skabe gode rammevilkår for den private sektor og dermed på praktisk skabelse af jobs. Det er afgørende, at der kommer fokus på rammevilkår, der fordrer innovation og iværksætteri, samt at der i uddannelsessystemerne lægges vægt på at påvirke en sådan selvstændighedskultur. Arbejdsgiversiden finder det endvidere vigtigt, at der ikke skabes regulering, der gør det yderligere vanskeligt at skabe virksomhed. Arbejdsgiversiden opfordrer ILO til tværgående samarbejde med andre internationale organisationer som FN og Verdensbanken på området.

Dansk holdning

Den danske regering deler ILO's opfattelse af, at det er vigtigt at økonomisk vækst går hånd i hånd med social og miljømæssig ansvarlighed. Den bedste måde at skabe anstændigt arbejde og sikre forsvarlige miljøforhold er at skabe produktive virksomheder og vækst, herunder

understøttelse af et effektivt marked samt sikre at de nødvendige menneskelige og finansielle ressourcer er til stede for at skabe innovation og øget produktivitet.

Den danske regering mener, at man bedst fremmer bæredygtige virksomheder ved at betone vækst, ansvarlighed og frivillighed. Virksomhedernes arbejde med bæredygtighed skal ikke bygge på ensartede principper for alle men derimod på frivillige tiltag baseret på strategisk-CSR. Dette indebærer, at virksomheden ud fra strategiske hensyn udvælger aktiviteter, der supplerer dens kerneforretninger. Hermed integreres samfundsansvar i virksomhedens strategi og forretningsplan, og dermed skabes størst værdi og vækst for virksomheden og samfundet som helhed.

Danske virksomheder opererer i stigende grad i en globaliseret verden med komplekse forsyningskæder i udviklingslande, hvor rammevilkår og lovgivning ikke er den samme som i Danmark. Når danske virksomheder flytter dele eller hele produktionen til udviklingslande, forpligter de sig samtidig til at sørge for, at deres underleverandører og samarbejdspartnere her også lever op til internationale markedsstandarder.

Myndighedernes rolle ift. social bæredygtighed skal derfor være at gøre det så let som muligt for virksomhederne at udvise socialt ansvar. Hvis området reguleres og kompliceres, vil det begrænse virksomhedernes lyst til at tage socialt ansvar ud over den lovgivningsmæssige forpligtelse. Myndighederne skal hjælpe virksomhederne med at iværksætte miljømæssige og sociale CSR-tiltag samt informere om, hvordan virksomhederne kan bruge disse tiltag som konkurrencefordel i den stigende globale konkurrence.

Den danske regering er enig i, at inklusive finansielle markeder er vigtige ift. at fostre bæredygtige virksomheder og dermed skabe gode muligheder for at fremme innovativ-CSR.

Øvrige emner:

d. Finansielle og administrative spørgsmål: ILO's program- og budgetforslag for 2008-2009.

Der er fremlagt et revideret budget efter Styrelsesrådets møde i marts 2007, der er på samme udgiftsniveau som i 2006-2007. ILO's samlede budgetforslag for 2008-09 er på godt 635 mio. US\$³.

ILO's program og budget er centreret omkring 4 strategiske mål (se nærmere i bilag 3):

- Normskabelse om fundamentale principper og rettigheder (ca. 92,6 mio. US\$).
- Beskæftigelse (ca. 145,0 mio. US\$).
- Social beskyttelse (ca. 96,0 mio. US\$).
- Social dialog (ca. 137,9 mio. US\$).

Midlerne under de strategiske prioriteter dækker udgifter til en lang række tekniske programmer herunder tværgående programmer og de regionale indsatser. Der udover er der på budgettet afsat midler til policy-udvikling, generel administration, sikkerhed og drift af hovedorganerne.

³ GB.298/PFA/13/: "Programme and Budget proposals for 2008-09".

Danmark støtter det generelle synspunkt i industrilandenenes regeringsgruppe om tilbageholdenhed i udgiftsudviklingen samt om en øget indsats i og for ILO's regionskontorer frem for hovedkvarteret i Genève. Danmark støtter som udgangspunkt, at budgettet videreføres med regulering for inflation ("zero real growth"), kan Danmark stemme for det reviderede budgetforslag for 2008-09, der tager udgangspunkt i niveauet for 2006-2007 og pristalsreguleret til 2008-2009 niveau.

e. Applikationskomitéen.

Som et fast punkt på Konferencens dagsorden samles Applikationskomitéen hvert år for at gennemgå de modtagne rapporter fra medlemslandene om ratifikation af ILO-konventioner. Komiteen henholder sig i sit arbejde bl.a. til Ekspertkomitéens rapport om medlemslandenes implementering af konventionerne (se nærmere om danske sager i dette års rapport nedenfor i bilag 4). Applikationskomitéen behandler hvert år 25 individuelle sager på landeniveau. Udvalgelse af sagerne sker i en særlig underkomité (arbejdsmarkedets parter) uformelt ud fra sagernes alvor samt en vis geografisk fordeling.

Danmarks holdning og eventuelle kommentarer i de enkelte individuelle sager afklares, når udvælgelsen er gennemført samt løbende på grundlag af drøftelser med EU-landene og i kredsen af nordiske medlemslande.

- **General survey om tvangsarbejde.**

Hvert år udarbejdes til diskussion i Applikationskomitéen en såkaldt "general survey" om et bestemt emne (med udgangspunkt i konkrete konventioner). General survey baseres på medlemslandenes rapporteringer om implementering af de konkrete udvalgte konventioner. General survey diskuteres som regel i en af komitéens første sittings.

Dette års general survey omhandler tvangsarbejde⁴ og tager udgangspunkt i de grundlæggende konventioner nr. 29 (om tvungent eller pligtmæssigt arbejde, 1930) og nr. 105 (om afskaffelse af tvangsarbejde, 1957). Konvention nr. 29 indeholder en definition af tvangsarbejde og yder således beskyttelse mod "*ethvert arbejde eller enhver bistandsydelse, der kræves af en person under trussel om en hvilken som helst straf, og til hvilket den pågældende person ikke har tilbudt sig frivilligt*"⁵. Konvention nr. 105 supplerer konvention nr. 29 ved at kræve afskaffelse af fem typiske former for tvangsarbejde: Af politiske grunde, til brug for økonomisk udvikling, som middel til arbejdsdisciplin, som straf for deltagelse i strejker og som middel til forskelsbehandling på grund af race, social stilling, nationalitet eller religion⁶. Disse to konventioner er de bredest ratificerede konventioner af alle ILO's instrumenter⁷.

På trods af den universelle fordømmelse af tvangsarbejde, er det stadig et reelt problem mange steder i verden, og afskaffelse af tvangsarbejde er derfor et fortsat hovedmål for ILO.

⁴ Det er 4. gang ILO udarbejder en general survey om tvangsarbejde om konventionerne 29 og 105. De tre foregående blev lavet i 1962, 1968 og 1979. Endvidere blev der i 1969 og 1997 lavet special surveys om tvangsarbejde baseret på artikel 19-rapporter.

⁵ Konvention nr. 29, artikel 2.

⁶ Konvention nr. 105, artikel 1.

⁷ Konvention nr. 29 er ratificeret af 170 lande, og konvention nr. 105 er ratificeret af 164 lande. To lande har dog opsagt konvention nr. 105.

Tvangsarbejde eksisterer i en eller anden form i de fleste lande verden over; bl.a. som gældsslaveri, hushjælp (tyende) fanget i tvangslignende situationer, trafficking mv. Vandrende arbejdstagere rammes også ofte, ligesom der findes eksempler på statsligt tvangsarbejde f.eks. som straf for at udtrykke politiske holdninger.

Rapporten peger især på 6 fænomener, der er vokset frem i de senere år:

- *Menneskehandel (trafficking) til tvangsarbejde.*
- *Tvangsarbejde pålagt børn.*
- *Privatisering af fængsler og fangearbejde.*
- *Strafudmåling i form af samfundstjeneste.*
- *Obligatorisk arbejde som forudsætning for at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse.*
- *Obligatorisk arbejde uden for arbejdstiden (krav om overarbejde).*

Rapporten viser, at der endnu er lang vej til fuld implementering af konventionerne 29 og 105, og at en række komplekse problemstillinger omkring afgrænsningen af tvangsarbejde endnu skal løses. Det er dog håbet, at rapporten vil bidrage til en bedre anvendelse af de to grundlæggende konventioner og en fuldstændig afskaffelse af tvangsarbejde.

Burma-sagen nævnes eksplicit i rapporten som en af de alvorligste sager om tvangsarbejde i forbindelse med offentligt anlægsarbejde mv. pålagt af myndighederne og militæret i landet⁸. Se nærmere om den aktuelle status i sagen nedenfor i afsnit 3a.

f. Generaldirektørens rapport.

Generaldirektørens rapport med titlen ”*Decent Work for sustainable development*” fokuserer på de afgørende indsatsområder for at fremme Decent Work som led i en bæredygtig udvikling. Arbejdskonferencen opfordres til at tage disse udfordringer og muligheder op i forhold til at fremme Decent Work-dagsordenen effektivt, også i forhold til at vejlede Styrelsesrådet og ILO i fremtiden.

Følgende indsatsområder er identificeret og beskrevet i rapporten:

- *Balanceret tilgang til bæredygtig udvikling*

Udfordringen er at nå til enighed om mere effektive måder at implementere Decent Work-dagsordenen. Der er nået meget, men ikke nok. Dette skyldes til dels, at Decent Work er oppe imod en anden stærk strategi, ”Washington-konsensusen” (IMF og Verdensbankens strategi). Problemstillingen om henholdsvis markedets og statens rolle er velkendt og ILO kan og skal være med til at skabe mulighederne for bæredygtige løsningsforslag i den debat. ILO skal derfor fremme udviklingen af bæredygtige virksomheder og skabelsen af bedre jobs. Bæredygtig udvikling er centralt, og ILO har med sin trepartsstruktur en afgørende rolle at spille.

- *Bedre sammenhæng i politikker for handel, finansiering, investering og beskæftigelse.*

Rapporten refererer det succesfulde fælles tiltag mellem ILO og WTO om at adressere de fælles udfordringer i globaliseringen ved at sikre et godt vidensgrundlag for debatten om

⁸ Se para. 92-93 i General Survey.

handel og arbejdstagerrettigheder. Desuden nævnes muligheder for samarbejde med andre internationale institutioner som IMF og Verdensbanken om at skabe et forum for diskussion af sammenhænge mellem finansiering, investering og beskæftigelse.

- *Fremme af en social retfærdig overgang til grønne jobs*

Det internationale fokus på klimaforandringer er endnu en udfordring som ILO bør tage op for at være med til at sikre en social retfærdig overgang til nye beskæftigelsesområder. Der stilles forslag til at udvikle programmer og forskning indenfor områder med ”grønne jobs” for også på den måde at være med til at sikre bæredygtig beskæftigelse i fremtiden.

- *Ulige lønudvikling og øget ulighed som trussel mod stabilitet*

Der er forskellige data, der viser en øget ulige lønudvikling samtidig med at løn og indtjening på arbejde udgør en mindre andel af et lands samlede indtjening. Der kommer således et større afkast på kapital end arbejde. Der registreres også en større ulighed mellem de rigeste og fattigste stater i verden, selvom udviklingen i Kina og Indien har betydet at mange har fået hævet deres levestandarder. Der lægges i rapporten op til mere analyse af disse forhold for bedre at kunne forstå sammenhængene.

- *Bedre politikformulering kræver stærkere arbejdsmarkedsinformation også i forhold til at måle ”decent work-underskud”*

Rapporten efterlyser mere og bedre viden på arbejdsmarkedsområdet, hvorfor der bør gøres en ekstra indsats for at opnå dette. Der bør ske en afklaring af de mest anvendte indikatorer for beskæftigelse og arbejdsløshed, også i forhold til bedre at kunne indsamle statistik omkring selvstændige og den uformelle sektor. Der er i 2008 en international conference for Arbejdsmarkedsstatistikere, hvor der lægges op til at dette tages med i diskussionen.

- *Global tilgang til social sikring: Ethvert samfund, har brug for et socialt sikkerhedsnet*

Rapporten taler for vigtigheden i at udvikle et socialt sikkerhedsnet – ikke bare for hvert land, men også muligheder og udfordringer i at gøre det globalt. Den nordiske velfærdsstat fremhæves som eksempel på en socialsikringsmodel, der stadig sikrer økonomisk vækst og udvikling, men som måske ikke holder i en global sammenhæng.

- *Modernisering af reguleringen af arbejdsforholdet og arbejdsmarkedet*

ILO’s normskabende arbejde fremhæves som et fundamentalt værktøj i forhold til at sikre en fair regulering på arbejdsmarkedet, som den store tilslutning og anvendelse af systemet også vidner om. Målet er at skabe en situation med tillid på arbejdspladserne, som skal være med til at sikre en implementering af Decent Work-dagsordenen.

- *Forbedre FN og det øvrige multilaterale system*

Den sidste del af rapporten fokuserer på arbejdet omkring at reformere FN-systemet, hvor ILO bidrager aktivt til udviklingen og deltager i alle otte pilotprojekter rundt om i verden. Det fremgår tydeligt, at der fra ILO’s side lægges stor vægt på at indgå konstruktivt i reformarbejdet, bl.a. for at være med til at sætte dagsorden omkring udviklingspolitik og Decent Work, samt sikre den særlige trepartsstruktur ILO bidrager med.

Rapportens konklusion er, at troen på, at markedet kan klare udfordringen alene, er falmet. Velfungerende markeder har brug for velfungerende stater, der kan sikre en retfærdig social udvikling. Den moderne velfærdsstat og et levende trepartssamarbejde ses som centrale for at sikre en bæredygtig udvikling; økonomisk, socialt og for miljøet.

g. Den globale rapport om diskrimination.

Der følges årligt op på ILO's deklARATION om grundlæggende principper og rettigheder for arbejde med en global rapport om et af de fire hovedområder. Årets rapport "*Equality at work: Tackling the challenges*" vedrører afskaffelsen af diskrimination på arbejdspladser og gennemgår nye mønstre i diskrimination, nye policy-initiativer og ILO's arbejde på området.

Rapporten beskriver de sidste års udvikling i forhold til diskrimination og ligestilling, og viser hvordan bedre regulering i kombination med andre initiativer kan bidrage til at mindske diskrimination. Der gives i rapporten udtryk for, at der er sket fremskridt i verden, men bl.a. mangelfulde data gør det svært at drage konklusioner på området. Der er en stor formel anerkendelse af problemstillingen, og de fleste lande har ratificeret ILO's konventioner på området (no. 100 og 111).

Der er sket en forbedret indarbejdelse af principperne i lovgivningen, men erfaringerne viser, at dette ikke er nok, og at lovgivningen bør følges op af yderligere initiativer. Rapporten beskriver forskellige områder, som understøtter en aktiv indsats imod diskrimination. Der bliver givet eksempler på nyere initiativer; som adgang til juridisk assistance, bedre brug af arbejdstilsyn (inspektioner), positiv særbehandling, indkøbspolitik, aktiv arbejdsmarkedspolitik, familie- og arbejdslivspolitik mv. Det understreges, at det ikke alene er staten, der skal løfte opgaven, men at også arbejdsmarkedets parter kan spille en afgørende rolle i forhold til f.eks. åben rekruttering af arbejdskraft og åbenhed i fagforeninger.

Det er rapportens opfattelse, at der generelt er en for svag håndhævelse af politikken på området, og at dette skyldes svage institutioner, manglende ressourcer i forhold til gennemførelsen af handlingsplaner, samtidig med at handlingsplanerne ofte ikke har det nødvendige omfattende og langsigtede perspektiv.

Der er udover de traditionelt kendte områder som køn, race, etnisk diskrimination også øget fokus på aldersdiskrimination (unge og ældre), HIV/AIDS, handicap. Som nye områder, der forventes at komme fokus på i fremtiden, nævnes "livsstilsdiskrimination" (eks. rygere) og "genetisk diskrimination".

ILO har udover de store fokusområder på HIV/AIDS og handicap – også i perioden 2003-2007 haft fokus på ligeløn og på etnisk ligestilling. Der er som et resultat heraf kommet anbefalinger om inddragelse af kønsmainstreaming i ILO's tekniske samarbejde.

Anbefalingerne går på at sikre en mere integreret indsats i forhold til behandling af diskrimination bl.a. ved en mere fokuseret og strategisk tilgang i Decent Work - landeprogrammerne.

3. POLITISKE LANDESPØRGSMAÅL SOM FORVENTES BEHANDLET PÅ KONFERENCEN.

a. Burma

Befolkningen i Burma er frarøvet de friheder og rettigheder, som vi tager for givet. Krænkelser af menneskerettighederne er udbredt. Politiske fængslinger, tvangsarbejde, vilkårlige arrestationer, tvangsflytning af folk, anvendelse af børnesoldater, og voldtægt udøvet af de væbnede styrker hører til dagens orden.

Den Internationale Arbejdskonference vedtog i 2000 en resolution om Burma for overtrædelse af konvention nr. 29 (forbud mod tvangsarbejde) samt manglende efterlevelse af en række henstillinger. En konsekvens af resolutionen er, at Burma sættes på Konferencens dagsorden, indtil landet opfylder sine forpligtelser.⁹ Resolutionen anbefalede ILOs medlemmer at gennemgå deres relationer med Burma og tage passende skridt til at sikre, at Burma ikke udnytter disse relationer til at fortsætte tvangsarbejde i landet.

Kort tid efter indledtes forhandlinger mellem Burma og ILO, og ILOs medlemmer valgte derfor at afvente situationen. Forhandlingerne førte til bl.a. udstationeringen af en ILO forbindelsesofficer til Burma (maj 2002) og enighed om en handlingsplan med sigte på at fjerne tvangsarbejde (maj 2003). ILO har siden 2001 gennemført adskillige besøg til landet og generaldirektørens særlige rådgiver har ved adskillige lejligheder afholdt møder med den burmesiske regering.

Ved Styrelsesrådsmøde i november 2006 blev det besluttet at ILOs generaldirektør skal holde FN Sikkerhedsråd orienteret om udviklingen i Burma, endvidere skulle ILO udarbejde et dokument med forslag til at søge "advisory opinion" ved den Internationale Domstol i Haag. Den 24. november 2006 sendte ILOs generaldirektør information om udviklingen i Burma til FN's generalsekretær og informationen blev forelagt FN's sikkerhedsråd den 15. december 2006. ILOs forbindelsesofficer mødtes den 18. december 2006 med Burmas vicearbejdsminister og informerede denne om ILO medlemmernes beslutning ved Styrelsesrådet i november 2006. Burmas regering valgte herefter at give Ambassadør Nyunt Maung Shein ved Burmas Faste Mission ved de Forenede Nationer i Genève autorisation til at indlede forhandlinger med ILO på Burmas vegne om en aftale mellem Burma og ILO.

Forhandlingerne i Genève mellem Burma og ILO blev påbegyndt i januar 2007 og den 26. februar blev der indgået en aftale mellem ILO og Burma. Aftalen betød, at ILO's forbindelsesofficer i Burma kunne få mere personale, og at klager om tvangsarbejde kunne indgives til ham. Ved Styrelsesrådet i marts 2007 var der enighed om, at man nu ville afvente udviklingen mod forventning om at Burma ville overholde sine forpligtelser ift. aftalen. Aftalen blev budt velkommen af ILOs medlemmer som understregede, at aftalen skal implementeres og at det er vigtigt, at Burma overholder sine forpligtelser ift. aftalen. Styrelsesrådet ville herefter kun skride til handling ift. den Internationale Domstol i Haag, hvis det viser sig, at Burma ikke overholder aftalen.

⁹ Arbejdskonferencens diskussion af Burma foregår i praksis ved, at Applikationskomitéen afholder en såkaldt "special sitting" om emnet på baggrund af Ekspertkomitéens rapport. Desuden rapporterer generalsekretæren jævnligt til Styrelsesrådet om udviklingen i landet.

Dansk holdning

Målet med Danmarks Burma-politik er et fredeligt og demokratisk Burma i bæredygtig økonomisk vækst. Danmarks Burma-politik har tre hovedelementer: Danmark vil fortsætte den konsekvente linie over for militærregimet, herunder fastholde EU's sanktioner over for generalerne; styrke samarbejdet med det burmesiske folk; og arbejde sammen med de asiatiske lande – via bilateral dialog og i internationale fora - om at fremme en positiv udvikling i Burma.

Danmark har været aktivt involveret i formuleringen af EU's Fælles Holdning over for Burma, som omfatter målrettede sanktioner i forhold til militærregimet og en bistandsindsats baseret på reciprocitet, hvor EU reagerer proportionalt på fremskridt eller tilbageskridt. EU's Fælles Holdning blev skærpet i oktober 2004. Den Fælles Holdning blev i april 2007 forlænget med yderligere 12 måneder. Der blev i samme forbindelse på bl.a. dansk foranledning vedtaget rådskonklusioner, der understreger EU's fortsatte engagement i Burma-spørgsmålet.

Danmark har ydet betydelig støtte til fremme af menneskerettigheder og demokrati i Burma. Dels bilateralt, dels gennem Den Danske Burma Komité. En del af denne hjælp er gået til kampen imod tvangsarbejde i Burma. Hertil kommer, at Danmark som noget nyt og i overensstemmelse med EU's Fælles Holdning er begyndt at yde bistand til uddannelsesområdet inde i Burma.

Gennem bilaterale kontakter, i FN, i EU og i EU's dialog med specielt de asiatiske lande vil Danmark blive ved med at arbejde for, at Burma fastholdes på den internationale dagsorden og søge en styrket dialog om landet.

Konferencen vil bl.a. på baggrund af statusrapporter fra ILOs forbindelsesofficer vurdere om Burma overholder sine forpligtelser i forhold til den nyligt indgæede aftale mellem Burma og ILO. Truslen om en "advisory opinion" fra den Internationale Domstol i Haag gælder – hvis det skønnes ikke at være tilfældet – stadig.

Den danske holdning er:

- EU bør have en fælles holdning til Burma-spørgsmålet. EU-formandskabet vil under Arbejdskonferencen koordinere EU's - og dermed Danmarks – holdninger til spørgsmålet.
- Aftalen mellem Burma og ILO er et glædeligt og vigtigt skridt i den rigtige retning. Næste og helt afgørende skridt er aftalens overholdelse og implementering. Hvis ILO vurderer, at Burma ikke overholder sine forpligtelser iht. aftalen, bør man fra dansk side støtte, at der skrives til handling ift. den internationale Domstol i Haag. Truslen herom bør fastholdes, selv om det vurderes at udviklingen indtil videre forløber tilfredsstillende.
- EU bør søge at opnå bred opbakning til sin linie, specielt fra ASEAN-landene, Kina og Indien. Og i øvrigt opmuntre de asiatiske lande til at følge aktivt med i processen i Burma.

b. De besatte palæstinensiske områder.

Generaldirektøren udarbejder hvert år en rapport om forholdene for arbejdstagere i Gaza, Vestbredden, inkl. Øst-Jerusalem og Golan-højderne, hvoraf de palæstinensiske selvstyreområder formelt udgør ca. 1/3. Baggrunden for rapporten er en resolution vedtaget af Arbejdskonferencen i 1980. En forbedring af arbejdsforholdene i områderne ses som et lille, men vigtigt skridt i retning mod fred. Den israelske regering har lagt op til yderligere israelske tilbagetrækninger fra dele af Vestbredden.

Den Palæstinensiske Selvstyremyndighed - Palestinian Authority (PA) - blev etableret i 1994 som resultat af Oslo-aftalerne mellem PLO og Israel. PA var oprindeligt tænkt som en femårig overgangsmyndighed indtil fred og palæstinensisk statsdannelse ville være opnået. I 1996 blev PLO's formand Yasser Arafat valgt til præsident for de palæstinensiske selvstyreområder efter demokratiske valg til præsidentembedet og den Palæstinensiske Lovgivende Forsamling - Palestinian Legislative Council (PLC). Efter Arafats død i november 2004 afholdtes valg til præsidentembedet den 9. januar 2005, hvor Mahmoud Abbas (Abu Mazen) blev valgt til præsident med opbakning fra 62,3% af de afgivne stemmer. I det seneste parlamentsvalg - der blev afholdt den 25. januar 2006 - vandt den islamiske bevægelse Hamas 74 ud af PLC's 132 pladser. Det hidtil dominerende parti Fatah måtte derimod nøjes med 45 mandater. Hamas dannede herefter regering med Ismail Haniyyeh som premierminister. Den 17. marts 2007 - efter et år med international boykot, massive israelske militæroperationer og voldsomme interne kampe - dannedes en national samlingsregering med ministre fra Hamas, Fatah og andre politiske fraktioner. Ismail Haniyyeh forblev premierminister.

I rapporten fokuseres især på lige muligheder og ligebehandling af arbejdstagere, fagforeningsfrihed, arbejdstageres rettigheder samt den psykologiske, spirituelle og materielle skade, som arbejdstagere i Palæstina og andre besatte områder udsættes for som følge af den israelske besættelse.

I juni 2007 er det 40 år siden, Israel besatte Vestbredden, Gaza og de syriske Golan-højder. Krisen betegnes af ILO som multifacetteret med både økonomiske, sociale, politiske, institutionelle og humanitære dimensioner. Det skyldes både den meget langvarige besættelse og en række initiativer efter det israelske valg i 2006. ILO identificerer en afslutning af den politiske og økonomiske isolering af den palæstinensiske regering som det vigtigste skridt fremad for at genoplive håbet om en løsning.

Bevægeligheden for varer og arbejdstagere i og imellem Gaza og Vestbredden er dog fortsat begrænset af stram israelsk kontrol. Israelske bosættelser i de besatte palæstinensiske områder fortsatte i 2006. Kravene til arbejdstilladelser for at kunne krydse ind og ud af de besatte områder har endvidere haft betydning for arbejdskraftstrømmene f.eks. fra Gaza ind i Israel, hvilket gør det vanskeligt for palæstinensiske arbejdstagere at tjene til føden. I det hele taget er beskæftigelsesforholdene meget dårlige i de besatte områder.

Dansk holdning

Danmark og EU støtter bestræbelserne på at bringe volden til ophør, forbedre den humanitære situation og fremme en genoptagelse af fredsforhandlingerne. Danmark støtter det palæstinensiske folks ret til selvbestemmelse, herunder oprettelsen af en geografisk sammenhængende, levedygtig og demokratisk palæstinensisk stat. Fra dansk side lægges vægt på gennemførelse af Køreplanen for Fred, lanceret under Danmarks EU-formandskab i 2002, endosseret af Mellemost-Kvartetten (USA, EU, FN og Rusland) og efterfølgende accepteret af begge parter.

Danmark - såvel som det øvrige EU - betragter den såkaldte sikkerhedsmur, som Israel er ved at opføre, som værende i strid med international lov, idet den i vidt omfang er placeret på territorium, besat af Israel i 1967, og således kan komme til at præjudicere fremtidige forhandlinger om grænser.

Danmark er imod enhver form for bosættelser i de besatte områder (herunder udvidelse af eksisterende og etablering af nye), idet de er i klar strid med den 4. Genève-konvention.

Danmark lægger vægt på, at Israel medvirker til, at den nuværende vanskelige økonomiske situation i de palæstinensiske områder forbedres, bl.a. ved at tillade fri bevægelighed for personer og varer. Samtidig lægges der fra dansk side vægt på, at det sikres, at humanitær og anden bistand ikke hindres af israelske afspærringer.

Danmark og EU har hilst den israelske tilbagetrækning fra Gaza velkommen men har samtidig givet udtryk for bekymring over de palæstinensiske militsgruppers fortsatte raketangreb fra Gaza med israelske gengældelsesaktioner til følge. Danmark og EU er fortsat af den opfattelse, at alene direkte forhandlinger mellem parterne kan føre til målet om en varig to-stats løsning.

Den såkaldte Mellemostkvartet definerede i marts 2006 tre betingelser for at samarbejde med den daværende Hamas-regering, herunder anerkendelse af Israel, fordømmelse af terror og accept af eksisterende PLO-aftaler. En væsentlig knast er spørgsmålet om den palæstinensiske samlingsregering fuldt ud lever op til disse principper. Det afgørende er at samlingsregeringen i handling viser hvad den står for. Ved valget af Hamas i januar 2006 suspendede EU midlertidigt de politiske kontakter og samarbejde med palæstinenserne. EU's palæstinensiske dialogpartner har siden primært været Abbas. Man har også kontakt med udenrigsministeren og finansministeren. EU omstrukturerede sin bistand til palæstinenserne, så væsentlige humanitære midler kunne kanaliseres uden om det Hamas-kontrollerede regeringsapparat og direkte til Abbas og finansministeren.

c. Andre lande.

Andre landespørgsmål, som kan tænkes at blive rejst under konferencen, er f.eks. Hviderusland og Congo. Disse spørgsmål vil blive rejst i Applikationskomitéen (jf. ovenfor), hvor der hvert år udvælges 25 individuelle sager på landeniveau.

Den danske holdning hertil vil blive koordineret i kredsen af EU-medlemslande samt nordiske lande, ligesom eventuelle indlæg på Konferencen om disse lande vil være i form af fælles EU- eller nordiske indlæg.

4. BAGGRUND.

a. Den Internationale Arbejdsorganisation.

Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) oprettedes i 1919 med det formål at fremme social retfærdighed og arbejde for en forbedring af arbejdsforholdene verden over. ILO er en særorganisation under FN, og organisationen talte i marts 2005 178 medlemslande. ILO opererer med en unik trepartsstruktur, hvor repræsentanter for arbejdere og arbejdsgivere fungerer på lige fod med regeringer.

Hvert år i juni afholdes Den Internationale Arbejdskonference med deltagelse af alle ILO's medlemslande. Arbejdskonferencen er ILO's øverste organ. Hver delegation består af repræsentanter for regeringen, arbejdstagerne og arbejdsgiverne. En særlig komite ("credentials-komitéen") sikrer, at der reelt er tale om uafhængige partsrepræsentanter.

ILO ledes af en generalsekretær, der vælges af Styrelsesrådet for 5 år ad gangen. Den nuværende generalsekretær er chileneren Juan Somavia, der i 2003 blev genvalgt til en 2. periode i stillingen (2004-2008). Generalsekretæren varetager sammen med Sekretariatet den daglige ledelse af ILO og rapporterer hvert år til Arbejdskonferencen.

Styrelsesrådet består af 56 medlemmer (28 regeringsrepræsentanter (medlemslande), 14 arbejdstagerrepræsentanter og 14 arbejdsgiverrepræsentanter) og mødes tre gange årligt (marts, juni og november). Styrelsesrådet har til opgave at fastlægge ILO's overordnede politik, at vedtage dagsordenen for den årlige Arbejdskonference, at fastlægge ILO's budget samt at vælge generalsekretæren. Der er tradition for et nordisk rotationsprincip i Styrelsesrådet; Danmark var således medlem fra 1999-2002, og Norge har været medlem fra 2002-2005. Finland blev i 2005 valgt ind i Styrelsesrådet for en 3-årig periode.

b. ILO's mandat.

Den Internationale Arbejdskonference har til opgave, at:

- Vedtage internationale arbejdsstandarder i form af konventioner og henstillinger.
- Overvåge anvendelsen og implementeringen i medlemslandene af de vedtagne konventioner og henstillinger. Dette foregår i praksis ved, at medlemslandene hvert år rapporterer til ILO.
- Gennemgå den globale rapport, der (siden 1998) hvert år laves af ILO's Sekretariat om fundamentale arbejdstagerrettigheder.
- Fungere som et diskussionsforum for sociale og arbejdsmæssige spørgsmål. I de senere år har Konferencen bl.a. diskuteret emner som globalisering, anstændigt arbejde (decent work), fremme af beskæftigelse og social retfærdighed i en global økonomi.
- Vedtage retningslinier for ILO's generelle politik og aktiviteter i fremtiden.
- Vedtage ILO's arbejdsprogram og budget (hvert andet år). ILO's arbejde finansieres af medlemslandene.

ILO formulerer således internationale arbejdsstandarder i form af konventioner og henstillinger – og det er herefter op til medlemsstaterne selv at ratificere konventionerne. Bestemmelserne om arbejdsforhold har oftest karakter af minimumsstandarder.

c. ILO-konventioner og henstillinger.

Siden oprettelsen i 1919 har ILO vedtaget 187 konventioner om en bred vifte af emner samt 195 henstillinger. 8 konventioner har status af *grundlæggende ILO-konventioner om principper og rettigheder på arbejdsmarkedet*:

- Konvention nr. 29 om tvangsarbejde (1930).
- Konvention nr. 87 om organiseringsfrihed (1948).
- Konvention nr. 98 om kollektiv forhandling (1949).
- Konvention nr. 100 om ligeløn (1951).
- Konvention nr. 105 om afskaffelse af tvangsarbejde (1957).
- Konvention nr. 111 om diskrimination i ansættelse (1958).
- Konvention nr. 138 om minimumsalder (1973).
- Konvention nr. 182 om de værste former for børnearbejde (1999).

ILO's konventioner er ligesom andre FN-konventioner kun bindende for de medlemslande, der vælger at ratificere dem. Når et medlemsland har ratificeret en ILO-konvention, skal der regelmæssigt rapporteres til ILO om anvendelse af konventionen. ILO's henstillinger er ikke juridisk bindende for medlemslandene, men fungerer som retningslinier for national handling.

d. Danmark og ILO, ratificerede konventioner og henstillinger.

Danmark har været medlem af ILO siden oprettelsen i 1919. Til dato har Danmark ratificeret 70¹⁰ af ILO's i alt 185 konventioner. Danmark betalte i 2007 ca. 2,6 mio. CHF i medlemsbidrag til ILO. Derudover yder Danmark et frivilligt årligt bidrag på 20 mio. DKK til ILO¹¹.

Arbejdskonferencens dagsordenspunkter drøftes nationalt med arbejdsmarkedets parter (i Det faste ILO-udvalg, der mødes mindst 3 gange årligt). Dansk Arbejdsgiverforening, Kommunernes Landsforening, LO, FTF og AC er repræsenteret i ILO-udvalget. Derudover foregår der uformel koordinering på nordisk regeringsplan (nordiske ILO-samrådsmøder). Afhængig af dagsordenens emner koordineres der på EU-niveau i Rådets arbejdsgruppe for sociale spørgsmål.

I forhold til EU er ILO repræsenteret ved et "Liaison Office" i Bruxelles, og repræsentanter for EU-kommissionen deltager som observatører i Den Internationale Arbejdskonference. Desuden står det aktuelle EU-formandskab i Genève under Arbejdskonferencen for en omfattende koordination af EU-landenes holdninger.

Beskæftigelsesministeriet rapporterer hvert år efter Arbejdskonferencen til Folketinget i form af en beretning.

¹⁰ Grundlæggende konventioner: 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 og 182. Kernekonventioner: 81, 122, 129 og 144. Andre konventioner: 2, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 18, 19, 21, 27, 42, 52, 53, 73, 80, 88, 92, 94, 102, 106, 108, 115, 116, 118, 119, 120, 126, 130, 133, 134, 135, 139, 141, 142, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 155, 159, 160, 162, 163, 167, 169 og 180. Opsagte konventioner: 5, 7, 15, 32, 58, 62, 63 og 112.

¹¹ Svarer til 3,6 mio. US\$.

e. Dansk programsamarbejde med ILO.

I december 2006 indgik Danmark og ILO aftale om at forlænge den 1-årige ILO rammeaftale for 2006 til en 2-årig aftale for 2006-2007. Her er støtten til ILO på 20 mio. DKK årligt fordelt på 3 tematiske områder, som afspejler regeringens politiske prioriteter - bekæmpelse af børnearbejde, støtte til oprindelige folk - samt i lidt mere begrænset omfang metodeudvikling med hensyn til indarbejdelse af beskæftigelseshensyn i de nationale fattigdomsstrategier (PRSP).

I overensstemmelse med de bistandspolitiske prioriteter er ligestillingsaktiviteter indarbejdet i de enkelte programmer i rammeaftale for 2006/2007. Her allokeres et bidrag til ILO's afdeling for ligestilling (Bureau for Gender Equality) til teknisk støtte vedrørende ligestillingstiltag i projekterne. Denne mekanisme skal sikre, at mainstreaming-dimensionen bliver gennemført i praksis, og at rapportering og good practices bliver monitoreret i overensstemmelse med styrelsesrådsbeslutningen fra marts 2005 om mainstreaming af ligestillingsaktiviteter i ILO's projekter.

Rammeaftalen for 2006-2007 indeholder desuden en ændring i retning af øget fokus på ungdomsbeskæftigelse ved indarbejdelse af beskæftigelseshensyn i de nationale fattigdomsstrategier (PRSP).

Med ovennævnte prioritering af de 3 tematiske områder fokuseres støtten på de fattigste og mest udsatte befolkningsgrupper. Samtidig er det de indsatsområder, hvor ILO har haft mest gennemslagskraft både i de nationale udviklingsprocesser og i forhold til den internationale udviklingsdagorden.

Bidraget i den nuværende aftale for 2006/2007 er fordelt på følgende måde:

- Bekæmpelse af børnearbejde: 21,5 mio. DKK.
- Oprindelige folk: 14 mio. DKK.
- Integrering af Decent Work-agendaen i PRSP: 4 mio. DKK.
- Indarbejdelse af ligestillingsaktiviteter i de enkelte programmer. 0,5 mio DKK.

ILO har udtrykt ønske om primært at fortsætte med støtten til de nuværende policy-områder/programmer i 2008-09 af hensyn til at konsolidere programmerne. En ny rammeaftale for 2008-2009 forventes indgået ultimo 2007.

Med henblik på at styrke ”treparts-elementet” i aftalen bør ILO iflg. aftalens annex 2 om policy-papirer redegøre for mainstreaming af trepartsaktiviteter i programmerne¹². Ligeledes bør ILO rapportere herom i technical progress reports¹³.

¹² ”Should also account for how gender and tripartism are being mainstreamed in the theme”.

¹³ Jf. aftalens annex 3: ”Mainstreaming of tripartism and gender: account for how the two cross-cutting issues have been mainstreamed in the programme”.

5. DELEGATIONEN.

a. Regeringsdelegation.

Beskæftigelsesministeren deltager i Arbejdskonferencen den 11.-12. juni 2007. Ministerens delegation består af departementschef Bo Smith, pressechef Charlotte Boline Jepsen, ministersekretær Mette Dige Rønholt og kontorchef Ole Bondo Christensen.

Grønlands Hjemmestyre deltager i dagene 11.-12. juni med en delegation bestående af: Landsstyremedlem Siverth K. Heilmann, ministersekretær Karen Mathiesen Vold, direktør Palle Frederiksen og fuldmægtig Morten Winther Nielsen.

Regeringsrepræsentanter og rådgivere:

- Efter særlig aftale er ambassadør Marie-Louise Overvad fra FN-Missionen i Genève **delegationsleder** og regeringsrepræsentant.
- Fuldmægtig Rikke Maria Harhoff, Beskæftigelsesministeriet, regeringsrepræsentant og stedfortrædende delegationsleder (Applikationskomitéen mm.).
- Fuldmægtig Vibe Westh, Beskæftigelsesministeriet, rådgiver og stedfortrædende regeringsrepræsentant (Komitéen om "ILOs rolle...", mm.).
- Attaché Rikke Ølgaard Ussing, FN-Missionen i Genève, rådgiver og stedfortrædende regeringsrepræsentant (Komitéen om "ILO's rolle...").
- Fuldmægtig Christina Wolfeld Gehring, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, rådgiver (Komitéen om bæredygtige virksomheder).
- Fuldmægtig Jørgen Løje, Søfartsstyrelsen, rådgiver (Fiskerikomitéen).
- Specialkonsulent Philippe Bauchy, Søfartsstyrelsen, rådgiver (Fiskerikomitéen).
- Praktikant Helle Knudsen, FN-Missionen i Genève, bistår regeringsdelegationen.

b. Arbejdstagerdelegation.

- International konsulent John Svenningsen, LO, arbejdstagerrepræsentant (Komitéen om "ILO's rolle...").
- LO-sekretær Marie Louise Knuppert, LO, stedfortrædende arbejdstagerrepræsentant.
- Konsulent Peter Sand Mortensen, Transportgruppen i 3F, Fagligt Fælles Forbund, rådgiver (Fiskerikomitéen).
- Økonom Flemming Smidt, Transportgruppen i 3F, Fagligt fælles Forbund, rådgiver (Fiskerikomitéen).
- International konsulent Jens Henrik Wiene, FTF, rådgiver (Applikationskomitéen).
- Konsulent Ib Maltesen, LO, rådgiver (Komitéen om bæredygtige virksomheder).
- Formand Jess G. Berthelsen, SIK (Grønland), rådgiver.
- Sekretariatschef Estrella Mølgaard, SIK (Grønland), rådgiver.

c. Arbejdsgiverdelegation.

- Ansættelsesretchef Flemming Dreesen, DA, arbejdsgiverrepræsentant (Applikationskomitéen).

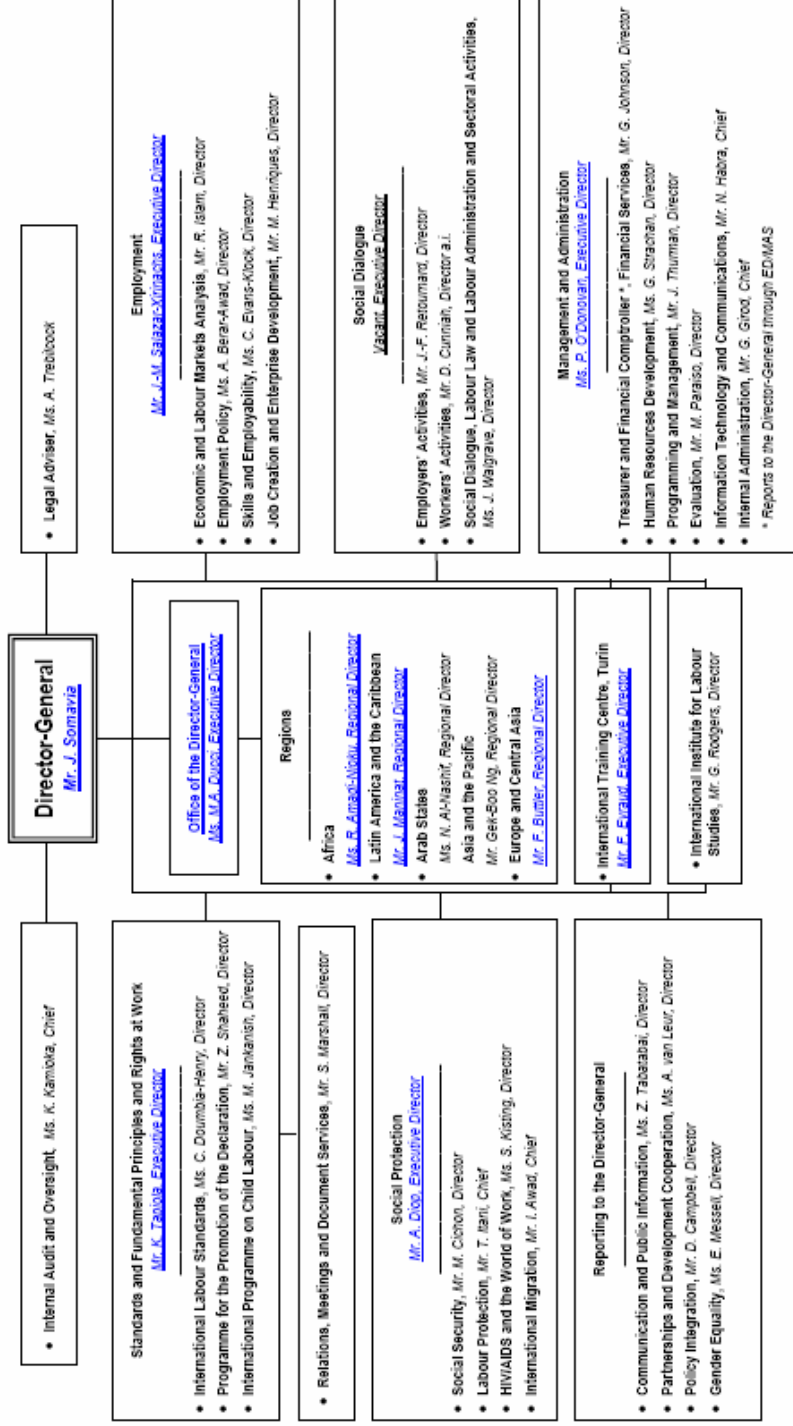
- Chefkonsulent Henning Gade, DA, stedfortrædende arbejdsgiverrepræsentant (Komitéen om bæredygtige virksomheder).
- Vicedirektør Jørgen Rønne, DA, rådgiver (Komitéen om ”ILO’s rolle..”).
- Chefkonsulent Henrik Schilder, KL, rådgiver (Applikationskomitéen).
- Adm. direktør Jørn Neergaard Larsen, DA vil aflægge konferencen et besøg.

d. Folketingsmedlemmer.

Jens Vibjerg (V) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL) deltager som observatører den 11.-12. juni 2007.

Bilag 1 ILO-organisationsdiagram.

International Labour Office Senior Management Structure

Last update: 5 April 2007

Kilde: <http://www.ilo.org/public/english/bureau/dgo/staff/ilostructure.pdf>

Bilag 2 Oversigt over dansk personale i ILO.

Pr. 31. marts 2007 er 13 danskere ansat i AC-personalegruppen under ILO's faste budget (heraf 2 fastansatte). Herudover er der ansat to danskere i højere ledende stillinger (en fastansat og en tidsbegrænset) samt en dansker på sekretærniveau. Udover det faste budget er der ansat 8 eksperter i tidsbegrænsede stillinger. Af de i alt 16 danske ILO-ansatte arbejder 8 personer i Genève-hovedkvarteret. Kønsfordelingen blandt de danske ansatte er 50/50.

ILO har en målsætning om 33 % kvinder i stillinger på øverste AC-niveau (P5). Pr. 31. december 2006 var 30,9 % af disse stillinger besat af kvinder, sammenlignet med 28,8 % ved udgangen af 2005. Den samlede kvindelige andel af AC-personalegruppen i ILO var 40,5 % (mod 38,9 % i 2005).

Efternavn	Fornavn	Køn	Stillingskategori	Kontrakt	Enhed	Arbejdssted
Personale ansat på det faste budget						
HENRIQUES	Michael	M	D 1 Director	Fastansat	EMP/ENT	Genève HQ
KJELDGAARD	Rie Vejs	K	P 5 AC	Fastansat	SRO-New Delhi	New Delhi
PETERSEN	Sten	M	P 5 AC	Tidsbegrænset	SRO-Moscow	Moskva
SORENSEN	Jan	M	P 5 AC	Fastansat	CODEV	Genève HQ
STAERMOSE	Tine	K	P 5 AC	Tidsbegrænset	ILO-Colombo	Colombo
CHRISTENSEN	Ingrid	K	P 4 AC	Tidsbegrænset	SRO-New Delhi	New Delhi
MOLLER	Niels-Henrik	M	P 4 AC	Tidsbegrænset	ACT/EMP	Genève HQ
DYRBERG	Mariela	K	G 3 General Services	Tidsbegrænset	TRAVAIL	Genève HQ
Ekspertansatte						
KONKOLEWSKY	Hans-Horst	M	D 2 Director	Tidsbegrænset	ISSA	Genève HQ
FEIRING	Birgitte	K	P 5 AC	Tidsbegrænset	EGALITE	Genève HQ
SORENSEN	Bente	K	P 5 AC	Tidsbegrænset	SRO-San José	San José
WICHMAND	Peter Eric	M	P 5 AC	Tidsbegrænset	IPEC	Genève HQ
CHRISTENSEN	Jens	M	P 4 AC	Tidsbegrænset	EMP/ENT	Genève HQ
KEJSER	Lotte	K	P 4 AC	Tidsbegrænset	ILO-Jakarta	Jakarta
KROGH-POULSEN	Birgitte	K	P 4 AC	Tidsbegrænset	IPEC	Lusaka
LISBORG	Anders	M	P 3 AC	Tidsbegrænset	RO-Bangkok	Bangkok

Bilag 3 ILO's strategiske mål.

ILOs program for 2008-09 er centreret omkring 4 strategiske mål:

- *Normskabelse om fundamentale principper og rettigheder i arbejde* er ILO's mest centrale strategiske målsætning. Det handler om at udvikle og realisere normer og standarder for alle former for arbejde, og herunder er der særligt fokus på børnearbejde, tvangsarbejde, foreningsfrihed og diskrimination. ILO vedtog i 1998 ”*The Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work*” som en hjælp i arbejdet mod dette mål.
- *Beskæftigelse*: Målet er at skabe lige muligheder for mænd og kvinder, herunder øget jobskabelse, støtte til beskæftigelsespolitik samt opbygning af større viden og bedre færdigheder. Her arbejdes især ud fra konvention nr. 122 fra 1964 om Beskæftigelsespolitik.
- *Social beskyttelse*: Målet er at sikre social sikkerhed og ordentlige arbejdsforhold for alle som en del af ”*The Global Campaign on Social Security and Coverage for All*”, der blev lanceret i 2003 som en reaktion på, at kun hver 5. person verden over er omfattet af sociale beskyttelsesordninger. Derudover arbejdes der for bedre arbejdsmiljø særligt styrket af konvention nr. 187 om rammer for fremme af sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen og den tilhørende anbefaling nr. 197 begge fra 2006. Arbejdet omkring HIV/AIDS og implementering af programmer herom ligger også under dette strategiske mål.
- *Social dialog*: Målet er at styrke trepartssamarbejdet gennem inddragelse af de sociale parter og regeringsinstitutioner. Social dialog dækker alle former for forhandling eller udveksling af synspunkter mellem regeringer, arbejdstagere og arbejdsgivere i relation til økonomisk og social politik. En lang række af ILO's konventioner er relevante for dette strategiske mål: Konvention nr. 11, 84, 87, 98, 135, 141, 144, 151 og 154.

Bilag 4 Omtalen af Danmark i Ekspertkomitéens rapport.

ILO's Ekspertkomité's rapport for 2007 omtaler Danmark tre steder:

- *Konvention 87 om foreningsfrihed og retten til at organisere sig:* Side 76-77 i Ekspertkomitéens rapport.

Komitéen noterer sig regeringens rapport samt de vedlagte kommentarer fra LO, 3F og DA. Komitéen minder om, at den tidligere har bedt regeringen sikre, at danske fagforeninger må repræsentere alle deres medlemmer, der sejler under dansk flag, uanset om disse har dansk bopæl eller ej – uden indblanding fra offentlige myndigheder. Komitéen beder igen regeringen om at oplyse om dette i sin næste rapport.

- *Konvention 98 om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger:* Side 77-78 i Ekspertkomitéens rapport.

Komitéen noterer sig regeringens rapport. Vedr. *konventionens artikel 4* noterer komitéen sig regeringens oplysninger om hovedaftalen om DIS, og at to fagforeninger ikke har ønsket at være med i aftalen. Komitéen noterer sig regeringens bemærkning om behovet for at DIS udgør et attraktivt og konkurrencedygtigt skibsregister, hvis Danmark skal bevare en handelsflåde, der kan konkurrere internationalt.

Komitéen noterer sig også bemærkningerne fra 3F, DA og LO, der er vedlagt regeringens rapport. Komitéen byder det velkomment, at hovedaftalen om DIS er fornyet i 2004, men bemærker, at det lovgivningsmæssige aspekt ikke er løst, og at to fagforeninger igen har valgt at stå uden for aftalen.

Komitéen understreger, at sagen har været eksamineret siden 1989 og beder regeringen om i sin næste rapport at oplyse om initiativer taget eller planlagt for at sikre, at danske fagforeninger kan repræsentere alle deres medlemmer, der sejler under dansk flag, uanset om disse har dansk bopæl eller ej, i kollektive forhandlingsprocesser.

Vedr. *kollektive forhandlingsrettigheder* omhandler spørgsmålet afsnit 12 i Forligsmandsloven og er blevet rejst efter behandling i CFA. Komitéen noterer sig regeringens bemærkning om, at afsnit 12 ikke udelukker arbejdsmarkedets parter fra at forhandle og udøve deres indflydelse. Selvom komitéen noterer sig regeringens argumenter, understreges det dog, at afsnit 12 i Forligsmandsloven kan have den konsekvens, at den mest repræsentative fagforening udelukkes fra forhandlingerne om kollektive overenskomster eller fra løsningen af en konflikt. Komitéen opfordrer derfor regeringen til at indgå i dialog med de mest repræsentative partsorganisationer for at finde en løsning. Komitéen beder om at blive holdt informeret om alle udviklinger i sagen og regner med, at enhver indsats vil blive gjort for at sikre de mest repræsentative organisationers kollektive forhandlingsrettigheder.

- *Konvention 129 om arbejdstilsyn:* Side 349 i Ekspertkomitéens rapport.

Komitéen noterer sig regeringens rapport og den omfattende vedlagte dokumentation. Komitéen noterer sig særligt med tilfredshed, at et dansk projekt om støj i landbruget blev tildelt en pris fra "European Good Practice Award" i 2005.

Komitéen noterer sig også, at Arbejdstilsynet har lavet en rapport om Højesterets afgørelser om arbejdsmiljø i 2000, og at information om relevante afgørelser fra Højesteret i perioden 2000-05 er tilgængelig på Arbejdstilsynets hjemmeside.

Derudover bemærkes det i rapporten, at *Færøerne* for andet år i træk ikke har indleveret rapporter til ILO, og at *Grønland* kun delvist har levet op til sine rapporteringsforpligtelser i 2006 (side 35).

Ekspertkomitéens rapport kan i øvrigt læses på:

<http://www.ilo.org/public/english/standards/relm/ilc/ilc96/pdf/rep-iii-1a.pdf>

Bilag 5 Rapporteringsoversigt for danske rapporter til ILO.

Rapporteringsoversigt 2007-08			
Konvention nr.	Titel	Rapp.år	Evt. bemærkninger
14	Ugentlig hviledag i industrielle virksomheder	2008	Regelmæssig rapport
29	Tvungent eller pligtmæssigt arbejde	2008	Regelmæssig rapport
52	Årlig ferie med løn	2008	Regelmæssig rapport
81	Arbejdstilsyn inden for industri og handel	2007 2008	<i>Udestår fra 2006</i> Regelmæssig rapport
87	Foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig	2007	Regelmæssig rapport
94	Arbejdsklausuler i offentlige kontrakter	2007	<i>Udestår fra 2006</i>
98	Retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger	2007	Regelmæssig rapport
100	Lige løn til mandlige og kvindelige arbejdere for arbejde af samme værdi	2007	Regelmæssig rapport
105	Afskaffelse af tvangsarbejde	2008	Regelmæssig rapport
106	Ugentlig fritid i handels- og kontorvirksomheder	2008	Regelmæssig rapport
111	Forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv	2007	Regelmæssig rapport
122	Beskæftigelsespolitik	2007	Regelmæssig rapport
129	Arbejdstilsyn i landbruget	2008	Regelmæssig rapport
138	Mindstealder for adgang til beskæftigelse	2008	Regelmæssig rapport
142	Erhvervsvejledning og erhvervsuddannelse	2008	Regelmæssig rapport
144	Tresidede forhandlinger til fremme af gennemførelsen af ILO-standarder	2007	Regelmæssig rapport
149	Sygeplejepersonalets beskæftigelse samt arbejds- og levevilkår	2008	Regelmæssig rapport
152	Sikkerhed og sundhed i forbindelse med havnearbejde	2007	Regelmæssig rapport
162	Sikkerhed ved anvendelse af asbest	2008	Første rapport
169	Indfødte folk og stammefolk i selvstændige stater	2008	Regelmæssig rapport
182	Forbud mod og omgående indsats for afskaffelse af de værste former for børnearbejde	2008	Regelmæssig rapport